16/10/2022

Κοσσυφοπέδιο: Αρνείται η κυβέρνηση να εφαρμόσει την απόφαση για τη Βίσοκι Ντέτσανι – Τι απαντά η Μονή

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Σερβίας

Η «φωτιά» που πήγε να «ανάψει» ανάμεσα σε Κοσσυφοπέδιο και Σερβία τον περασμένο Αύγουστο έσβησε σε λίγες ώρες. Υπενθύμισε ωστόσο, πόσο εύφλεκτη παραμένει η κατάσταση στα Βαλκάνια. Και οι ισορροπίες γίνονται ακόμα πιο εύθραυστες στην παρούσα συγκυρία, κατά την οποία συνεχίζεται ο ρωσικός πόλεμος στην Ουκρανία.

Στο πλαίσιο αυτό τα ορθόδοξα μνημεία εξακολουθούν να βρίσκονται στο στόχαστρο ιερόσυλων, ενώ πλέον ειπώθηκε από τα πλέον επίσημα χείλη, ότι παρά τις αποφάσεις του

Συνταγματικού Δικαστηρίου δεν πρόκειται να επιστραφούν τα εδάφη στην ιστορική μονή Ντέτσανι.

- Της Δέσποινας Σωτηρίου

Η αντίδραση από τη Μονή ήταν άμεση.

«Η υπονόμευση της οριστικής και αμετάκλητης απόφασης του **Συνταγματικού Δικαστηρίου του Κοσσυφοπεδίου** για τη Μονή Decani και η παρέμβαση πολιτικών σε δικαστικές αποφάσεις υπονομεύει σοβαρά το κράτος δικαίου και την τάξη στο Κοσσυφοπέδιο, επιδεινώνει τις θρησκευτικές ελευθερίες και την εμπιστοσύνη μεταξύ των κοινοτήτων», αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση μετά τον ισχυρισμό του Κοσοβάρου πρωθυπουργού ΑλμπίνΚούρτι, ο οποίος συνέδεσε για άλλη μια φορά την επιστροφή της γης του μοναστηριού στο Ντετσάνι με το καθεστώς Μιλόσεβιτς και τόνισε αυτά που θεωρεί ως προβλήματα που σχετίζονται με το μοναστήρι.

«Αυτές τις μέρες τόσο ο Πρόεδρος όσο και ο **Πρωθυπουργός του Κοσσυφοπεδίου** επιβεβαίωσαν δημοσίως την άρνησή τους να εφαρμόσουν την απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου του Κοσσυφοπεδίου του 2016 να αναγνωρίσουν 24 εκτάρια γης της Μονής Decani. Αυτή η απόφαση του Δικαστηρίου υποστηρίζεται από την ΕΕ/ΟΑΣΕ/ΟΗΕ και τους κορυφαίους Δυτικούς Πρεσβευτές», έγραψε το μοναστήρι στο Twitter.

Από την πλευρά του ο **κ. Κούρτι** εμφανίστηκε αισιόδοξος ότι το ζήτημα της γης του μοναστηριού θα λυθεί. Έσπευσε ωστόσο να τονίσει ότι «καθεστώς Μιλόσεβιτς» έδωσε στο μοναστήρι αυτή τη γη πριν από 25 χρόνια, και ότι παρά την επιβεβαίωση του Συνταγματικού Δικαστηρίου της ιδιοκτησίας της γης από το μοναστήρι, υπάρχουν «διοικητικές υποθέσεις» που σχετίζονται με την περιουσία.
Ο Κούρτι είπε επίσης ότι θέλει να «συντηρήσει» το Βισόκι Ντετσάνι, το οποίο περιέγραψε ως «πολιτιστική κληρονομιά όλων των πολιτών».

«Πιστεύω ότι το θέμα θα λυθεί, είμαι αισιόδοξος, είμαι ο πρώτος πρωθυπουργός του Κοσσυφοπεδίου με τον οποίο αρνήθηκαν να συναντηθούν οι ορθόδοξοι ιερείς στο μοναστήρι του Decani. Συναντήθηκαν με τους προκατόχους μου, αλλά δεν με θέλουν σε συνάντηση. Ζήτησα ένα ραντεβού, αλλά αρνήθηκαν», παραπονέθηκε χθες ο Κούρτι.

Από την πλευρά της η **Πρόεδρος του Κοσσυφοπεδίου Vjosa Osmani,** σε συνέντευξή της στο Radio Free Europe, προειδοποίησε ότι η εφαρμογή της

απόφασης του Συνταγματικού Δικαστηρίου θα δημιουργήσει «προηγούμενο», υποστηρίζοντας ότι η απόφαση να παραχωρηθεί η γη στο μοναστήρι χρονολογείται από την εποχή Μιλόσεβιτς τη δεκαετία του 1990.
«Μιλάμε για μια απόφαση που βασίζεται σε μια μεροληπτική απόφαση από την εποχή του Μιλόσεβιτς», είπε η Osmani.

Υποβάθμισε επίσης τις ανησυχίες για την ασφάλεια που εξέφρασε η Σερβική Ορθόδοξη Εκκλησία.

«Κανείς δεν επιτίθεται στην Ορθόδοξη Εκκλησία... δεν κινδυνεύουν, προστατεύονται από τους θεσμούς του Κοσσυφοπεδίου και την KFOR [της δύναμης του ΝΑΤΟ στο Κοσσυφοπέδιο]», είπε η Osmani.

«Η Σερβική Ορθόδοξη Μητρόπολη στο Κοσσυφοπέδιο ήταν πάντα ανοιχτή για διάλογο με τους θεσμούς του Κοσσυφοπεδίου, αλλά όχι για τη νομιμότητα της απόφασης του Συνταγματικού Δικαστηρίου του Κοσσυφοπεδίου του 2016, η οποία επιβεβαίωσε την ιδιοκτησία της Μονής Decani πάνω από 24 εκτάρια. Αυτή είναι μια σταθερή θέση των πρεσβευτών ΕΕ/ΟΑΣΕ/Quint», απάντησε η Μονή , προσθέτοντας ότι οι «αβάσιμες κατηγορίες κατά της Εκκλησίας από αξιωματούχους του Κοσσυφοπεδίου θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλειά μας, τα δικαιώματα ιδιοκτησίας και τις θρησκευτικές μας ελευθερίες».

«Λόγω συστηματικών παραβιάσεων των δικαιωμάτων μας, ακόμη και εκείνων που εγγυώνται οι νόμοι του Κοσσυφοπεδίου, η Σερβική Ορθόδοξη Εκκλησία δεν μπορεί κανονικά να ζει στο Κοσσυφοπέδιο χωρίς ολοκληρωμένη προστασία της ταυτότητας, των δικαιωμάτων, της ιδιοκτησίας και των ελευθεριών της με σταθερές διεθνείς εγγυήσεις και προστασία της KFOR στο Decani».
Το Υπουργείο Πολιτισμού της Σερβίας αντέδρασε στους ισχυρισμούς του Κούρτι χθες, λέγοντας ότι πρόκειται για άλλη μια προσπάθεια να χρησιμοποιηθεί κάθε ευκαιρία για να «οικειοποιηθεί» η σερβική πολιτιστική κληρονομιά, τουλάχιστον του τμήματος που δεν καταστράφηκε σε «αμέτρητες προηγούμενες βεβηλώσεις και πογκρόμ».

Το υπουργείο υπογράμμισε ότι δεν θα επιτρέψει τέτοιες «απερίσκεπτες δηλώσεις» να μείνουν αναπάντητες.

«Θα συνεχίσουμε να υπενθυμίζουμε την απαράδεκτη κατάσταση της σερβικής κληρονομιάς στο Κοσσυφοπέδιο και τα Μετόχια και ότι εργαζόμαστε αφοσιωμένα για να τη διαφυλάξουμε, παρά όλες τις κατάφωρες επιθέσεις που αντιμετωπίζει η σερβική κληρονομιά», ανέφεραν σε ανακοίνωσή τους.

Το ζήτημα της γης του μοναστηριού Visoki Decani επιλύθηκε το 2016 από το Συνταγματικό Δικαστήριο του Κοσσυφοπεδίου, το οποίο αναγνώρισε την ιδιοκτησία της μονής για 24 εκτάρια γης στην περιοχή.

Παρά την ετυμηγορία αυτή, οι αρχές του Κοσσυφοπεδίου αρνούνται να εφαρμόσουν την απόφαση εδώ και χρόνια. Αυτή η άρνηση ήταν ένας από τους λόγους για τους οποίους η Σερβική Ορθόδοξη Εκκλησία αποφάσισε να διακόψει την επαφή με τις αρχές του Κοσσυφοπεδίου.

Η στάση της Ευρώπης

Επίσκεψη στην Ιερά Μονή Βίσοκι Ντέτσανι στο Κοσσυφοπέδιο πραγματοποίησε ο Αντιπρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Ράινερ Βίλαντ το Σάββατο 24 Σεπτεμβρίου 2022.

Ο κ. Βίλαντ συνοδευόμενος από τους συνεργάτες του έτυχε θερμής από τον Καθηγούμενο Αρχιμανδρίτη Σάββα Γιάνιτς, ο οποίος τον ξενάγησε στην ιστορική Ιερά Μονή.

Ελπίδες

Επίσης, στο περιθώριο της επίσκεψης **ο Αντιπρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου** ενημερώθηκε για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει **το μοναστήρι** , ενώ παράλληλα εκφράστηκε η ελπίδα για βελτίωση της τρέχουσας κατάστασης στο Κοσσυφοπέδιο.

Στο φλέγον ζήτημα της συνεχούς άρνησης των αρχών της Πρίστινα να συμμορφωθούν με την απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου του Κοσσυφοπεδίου, που κατοχυρώνει μια έκταση δεκάδων εκταρίων γης στην ιδιοκτησία της Μονής ΒίσοκιΝτέτσανι, αναφέρθηκε τον περασμένο μήνα, ο Ειδικός Εντεταλμένος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Κοσσυφοπέδιο Τόμας Σουνιόγκ σε συνέντευξη του στον ιστότοπο **“Albanian Post”**.

Ο κ. Σουνιόγκ τόνισε ότι ήρθε η ώρα για τις αρχές της Πρίστινα να εφαρμόσουν την απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου, υπενθυμίζοντας παράλληλα ότι έχουν περάσει περισσότερα από έξι χρόνια από την έκδοση της και σχεδόν δέκα χρόνια από την απόφαση του **Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου**.

«Πιστεύουμε ότι είναι καιρός οι **αρχές του Κοσσυφοπεδίου** να εφαρμόσουν άμεσα και πλήρως την απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου αναφορικά με την έκταση του μοναστηριού ΒίσοκιΝτέτσανι», είπε ο **κ. Σουνιόγκ**.

Επίσης εκτίμησε ότι η εφαρμογή της απόφασης «θα επιδείκνυε τη δέσμευση της Πρίστινα στους κανόνες δικαίου -μια από τις κορυφαίες αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα- και θα συμβάλει στον αναγκαίο διάλογο μεταξύ των κοινοτήτων στο Κοσσυφοπέδιο».

Η Μονή Βίσοκι Ντέτσανι

Η **Μονή Βίσοκι Ντέτσανι,** είναι ένα από τα σημαντικότερα μνημεία της ΟΥΝΕΣΚΟ σε αυτό το μέρος των Βαλκανίων, του οποίου οι αρχές της Πρίστινα αμφισβητούν την κυριότητα και ο δήμαρχος της περιοχής αρνείται να συμμορφωθεί με τις σχετικές δικαστικές αποφάσεις.
Το μοναστήρι χρονολογείται από τον 14ο αιώνα και εξακολουθεί να φυλάσσεται από νατοϊκές δυνάμεις, ενώ έχει εμπλακεί σε μια διαμάχη δεκαετιών με τις τοπικές αρχές για μία έκταση πάνω από 24 εκτάρια γης.